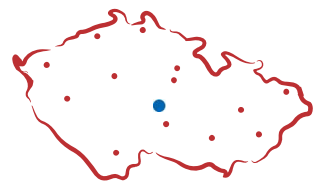

Hrad Lipnice jako výrazná dominanta

Poslední štace věčného tuláka

Text: Petr David sn foto: Petr David jn

Toho únorového dne roku 1911 mrzlo, až praštělo. Zoufalý opilý človíček, neobratně přelézající roubení pražského Karlova mostu, chce všechno ukončit a skočit do ledové Vltavy. Kymácející se postavu naštěstí zaregistroval z okna domu Na Kampě 9 švec Josef Rousek. Na nic nečekal, vyběhl na most a s dalším náhodným svědkem, divadelním vlásenkářem Bräuerem, nešťastníka od jeho pokusu odvrátil. Policie odvezla zoufalce do psychiatrické léčebny a pan Rousek šel po svých. Se skokany do řeky i náhodně tonoucími měl své zkušenosti. Z okna dobře viděl na řeku a měl i dobrý odhad, čeho je kdo schopen. Než v roce 1942 zemřel, zachránil před utopením na 200 lidí. Není divu, že se stal malostranskou legendou. Tenkrát ovšem netušil, že mladík, kterému prodloužil život, se stane světoznámým spisovatelem. Nebýt tak pana Rouska, nečetli bychom ani Osudy dobrého vojáka Švejka.

Běsy Jaroslava Haška

Tím mužem, který tehdy málem dobrovolně ukončil svůj život, byl Jaroslav Hašek (30. dubna 1883 – 3. ledna 1923), spisovatel a novinář, autor druhé nejprekládanější knihy české literatury, a také recesista, kontroverzní člověk, který ve svém krátkém životě prožil

neobyčejné množství neobyčejných příběhů, věčný tulák a také rozervanec, nesoucí si od dětství svá traumata a běsy. Haškových životní příběh se nevejde do jediné knížky, natož do časopiseckého článku, nechme tedy jeho výklad literárním historikům, především Radko Pytlíkovi (otec herce a hudebníka

Vojtěcha Dyka), který je považován za Haškova největšího znalce. Připomeňme si jenom, že Hašek se narodil v Praze, rod z otcovy i matčiny strany ale pocházel z jižních Čech. Dědeček František byl poslancem Českého zemského sněmu a později tzv. kroměřížského sněmu. Otec Josef, učitel

matematiky, alkoholem zaháněl bolesti způsobené rakovinou a předčasně zemřel. Matka Kateřina pak žila v chudobě a s dětmi se musela často stěhovat. Ve čtyřech letech lékaři diagnostikovali Jaroslavovi srdeční vadu a zakrnělou štítnou žlázu. Proto trávil hodně času na venkově u dědečka z matčiny strany v Ražické baště. Partáka, se kterým absolvoval později i spoustu pěších toulek, mu dělal mladší bratr Bohuslav. Jaroslav na něho zprvu žárlil, ale nakonec se mezi nimi vyvinul mimořádně silný vztah. Tak silný, že do roka po Jaroslavově smrti se Bohuslav upil. Zlom přišel v Jaroslavových jedenácti letech, kdy se do domu v Liliové ulici, kde Haškovi bydleli, přistěhoval vysloužilý námořník Němeček. Jaroslava si rychle získal – tahal z něho peníze, které Hašek doma i kradl, bral ho s sebou na

Monument Hlava XXII

tahy po pražských hospodách, včetně proslulé Jedové chýše.

Příliš mnoho manželek

Přeskočme pár let. Hašek odmaturoval, začal pracovat v bance Slavia, ale brzy se začal živit výhradně novinářinou a literaturou. S bratrem Bohuslavem prochodili Slovensko,

Halič, Uhersko. Zamíloval se do Jarmily Mayerové, ale jeho bohémský život se nelíbil rodičům dívky. Pokusili se ji „ukrýt“ před Haškem v Libáni. Hašek se nevdal a protože měl hluboko do kapsy, klidně za den pěšky absolvoval trasu mezi Prahou a Libání – 68 kilometrů. V roce 1910 se s Jarmilou oženil,

Bronzová plastika Haška je dílem Josefa Malejovského

Plastika otevřené knihy na hrobu Jaroslava Haška na lipnickém hřbitově